

Duitsland

EEN DIGITALE WIJNREISGIDS

Wines of
Germany

www.duitsewijn.nl

Beste Duitslandliefhebber,

Duitsland is een fascinerend wijnland. Niet alleen bieden onze oosterburen een ongelooflijke wijnmix waar diversiteit centraal staat: tussen de minerale, frisse en speelse Riesling van de Mosel en de krachtige, gestructureerde Spätburgunders van Baden ligt een wereld van verschil.

Er is echter geen groter plezier dan dit ter plekke te ontdekken want wist je dat de Duitse wijnregio's verbluffend mooie vakantiebestemmingen zijn? Met deze digitale reisgids willen we alvast een aanzet geven om je trip te plannen. Of het nu voor een weekendje weg is met vrienden, of voor een week met het gezin, laat het een inspiratiebron zijn voor een onvergetelijk verblijf. Alle vermelde tips zijn gelinkt naar uitgebreide informatie op onze website. Gewoon even op klikken!

We wensen je veel ontdekkingsplezier!

Informatiebureau voor Duitse Wijn

Ahr 4

Baden 6

Franken 8

Hessische Bergstrasse 10

24

Mittelrhein 12

26

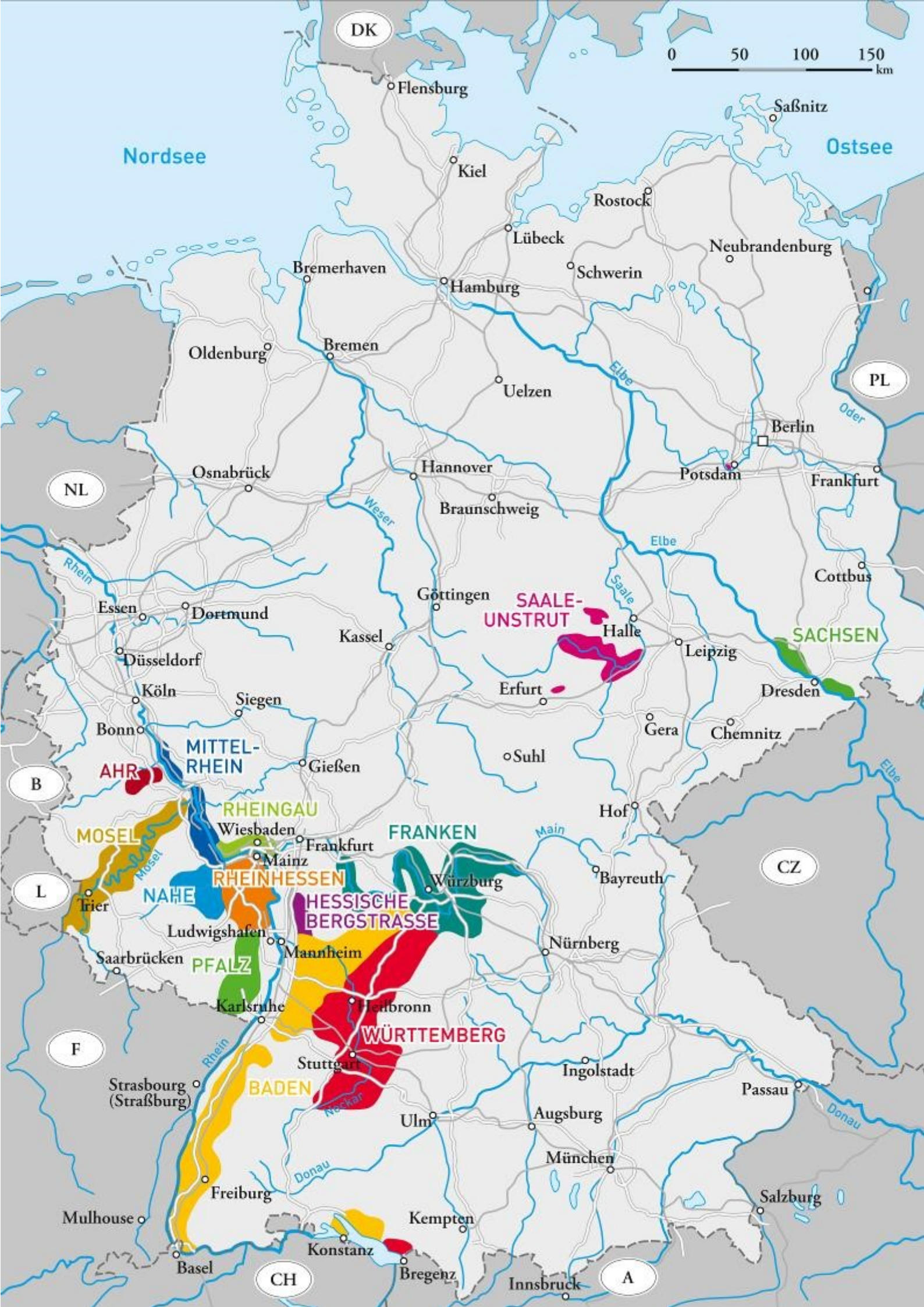
Pfalz 18

Rheingau 20

Rheinhessen 22

Saale-Unstrut

Sachsen

Ahr

HET RODE WIJNPARIADIJS

4

Cijfers

531 ha

64,6% Spätburgunder, 8,7% Riesling, 5,8% Frühburgunder, 4,1% Weißburgunder, 2,8% Regent

21% wit / 79% rood

Geografische ligging

In het noordwesten begrensd door het Ahrgebergte en beschermt door de Eifel.

Klimaat

Gunstig klimaat van de Keulse Bocht, mild en op de steile hellingen deels broeikasachtig

Bodem

Diep en rijk aan löss in het benedendeel van het Ahrdal, steinig met deels leisteen, grauwacke en vulkanisch gesteente in het middendeel

Rood wijngebied in het noorden

De Ahr is met een aanplant van ongeveer 560 hectare een van de kleinste Duitse wijngebieden. Van de steile hellingen langs de rivier komen vooral rode wijnen. Toch zijn het niet alleen de liefhebbers van een uitstekend glas rood die de weg naar het rode wijnparadijs van Duitsland weten te vinden.

Wandelen langs rode wijnen

In het rode wijngebied bij uitstrek voert een wandelroute dwars door de wijnterrassen. In de hoogte tekenen zich grillige rotsformaties af, beneden slingert de Ahr zich door een schilderachtig landschap richting Rijn.

Mooiste wijnzichten Ahr

Altenahrer Eck

De wijngaardbenaming Altenahrer Eck gaat terug tot die van de burcht Ekka, die in 1249 werd opgetekend. Aan de westkant wordt de wijngaard begrensd door de ruïne van Burg Are, in het oosten door de Ravenley, een markante rotspartij boven Reimerzhoven. Het Ahrdal is hier bijzonder nauw en schilderachtig met buitengewoon steile wijngaardterrassen die moeilijk te bewerken zijn.

Sondersberg

Het mooiste wijnzicht 2016 is het panorama vanuit de Sondersberg op een uniek en onvergetelijk landschap op Dernau met zijn wijngaardhellingen en het verloop van de Rotweinwanderweg. Op de achtergrond zie je de Krausberg.

Burguine Saffenburg

Het "Mooiste Wijnzicht 2020" is het uitzicht vanaf het kasteelplateau van de 11e eeuwse ruïne van Saffenburg boven Mayschoß. Het biedt een uniek uitzicht op het pittoreske wijndorp Mayschoß. Vanaf de oudste burchtruïne in het Ahrdal heb je een prachtig uitzicht op de wildromantische Ahr met zijn steile wijnterrassen, evenals op de wijngaard Mayschösser Mönchberg met de kerk en het oude klooster.

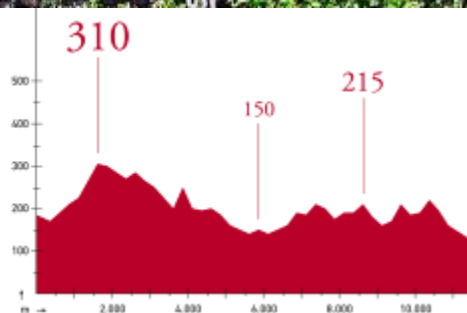
Rotweinwanderweg

De rode wijn van de Ahr heeft een legendarische reputatie. Een mooie aansporing om zelf eens een keer te voet in het spoor van het kostelijke rode druivensap te treden. Onze wandelroute van ongeveer vierenhalf uur begint bij het station van Altenahr. Van daar voert de weg richting Ahrweiler.

Campings Ahrtal

Een kampeervakantie in het Ahrdal houdt zijn belofte in: het onvergeloofbare natuurlandschap van het Ahrdal met zijn prachtige wijngaardhellingen, de rivieridylle van de Ahr, hartelijke gastvrijheid, diverse en gevarieerde vrijetijds- en cultuurbelevissen en vooral campings van een heel bijzondere kwaliteit!

Hoogtepunten van de wijncultuur Ahr

[Winzergenossenschaft Mayschoß-Altenahr, de oudste coöperatie ter wereld](#)

[Weingut Kloster Marienthal](#)

[Weingut Stodden](#)

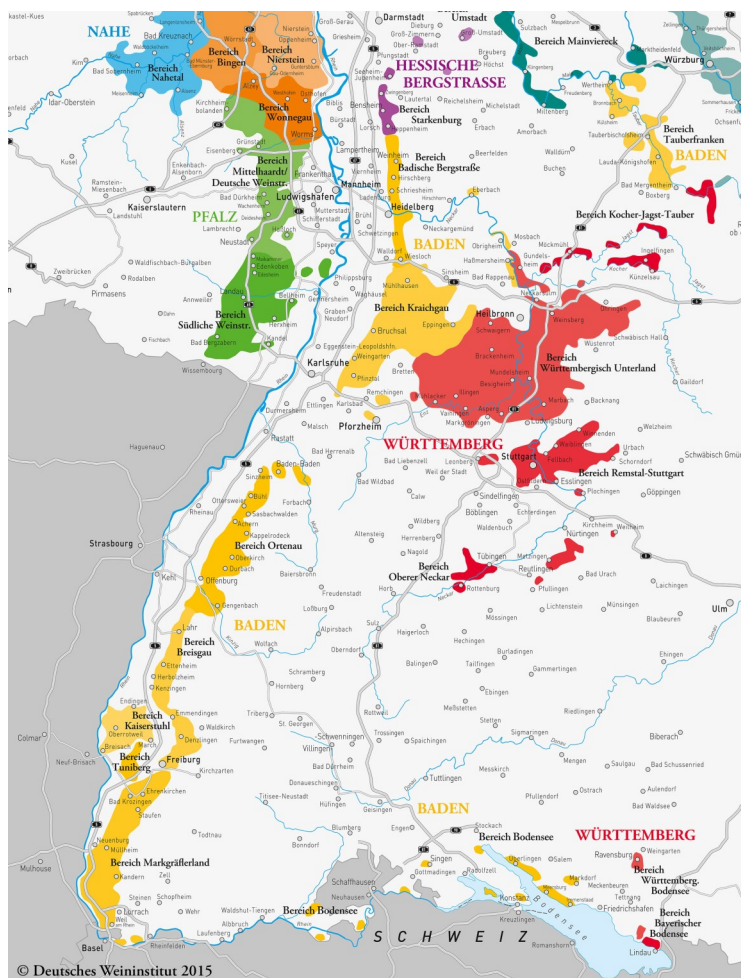
Hoteltips!

HÖHEPUNKT
der Weinkultur

Baden

ONDER EEN ZUIDERSE ZON

6

Cijfers

15.727 ha

32,1% Spätburgunder, 13,8% Müller-Thurgau,

15,3% Grauburgunder, 10,6% Weissburgunder

6,5% Gutedel, 5,6% Riesling

62% wit / 38% rood

Geografische ligging

Van de Bodensee langs de Bovenrijnse Laagvlakte via de Badische Bergstraße en de Kraichgau tot Tauberfranken.

Klimaat

zonnig en warm, met de Kaiserstuhl als warmste plaats van Duitsland.

Bodem

Morenekiezel aan de Bodensee, tertiaire kalk-, klei- en mergelbodems, imposante lössafzettingen, vulkanische bodems in de Kaiserstuhl en in het Markgräflerland, mosselkalk en

Badischer Wein GmbH

www.badischerwein.de

Badischer Weinbauverband e.V.

www.badischer-weinbauverband.de

400 kilometer genieten

Het wijnbouwgebied Baden is met een aanplant van bijna 16.000 hectare het op twee na grootste van Duitsland. Het strekt zich van noord naar zuid uit over een lengte van ongeveer 400 kilometer.

Van Weil naar Weinheim

Niet zonder reden is een geel zonnemannetje het beeldmerk van de Badense wijnboeren. In Duitslands zuidelijkste wijngebied schijnt de zon het langst.

Mooiste wijnzichten Baden

Lerchenberg

Het uitzicht gaat over de twee wijngaarden Meersburger Lerchenberg en Meersburger Bengel tot aan de Überlinger See en de beide fraaie gebouwen bij de haven van Meersburg. Het gele is dat van het Staatsweingut Meersburg, het roze het Droste-Hülshoff-Gymnasium (voormalig priesterseminarie).

Am Dassenstein

De Dassenstein ligt in de wijngaarden van Kappelrodeck met uitzicht op de Rijn en het Zwarte Woud. Vanaf dit natuurmonument in de wijngaarden van Kappelrodeck kan je genieten van een uniek uitzicht over het Rijndal tot aan de Dom van Straatsburg en, aan de achterkant, het Hornisgrinde-massief als de hoogste top in het noordelijke Zwarte Woud.

Zicht vanaf de Texaspas

De Texaspas is een uniek stukje natuur. Het is te vinden op de weg die door de Kaiserstuhl tussen Kiechlinsbergen en Oberbergen slingert.

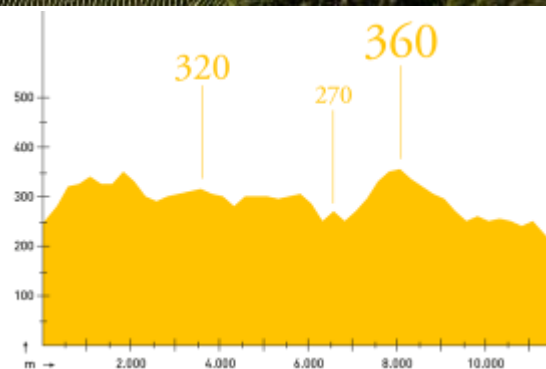
Ortenauer Weinpfad

De 160 kilometer lange Badische Weinstraße biedt enthousiaste wijnwandelaars tal van routes. Een ervan is de etappe van Neusatz via Sasbachwalden naar Kappelrodeck met een lengte van 11,5 kilometer.

Campings Ortenau

Kamperen aan de voet van het Zwarte woud, te midden van een glooiend wijnlandschap, en waar authentieke wijndorpen uitnodigen voor gezellige momenten. In het dal is het bovendien prima fietsen, met de wandelschoenen bereik je de mooiste uitzichtpunten.

Hoogtepunten van de wijncultuur Baden

[Heidelbergse slot](#)

[Wijnbouweiland Reichenau](#)

[Vulkaanrots Winklerberg](#)

[Wijnbouwmuseum Meersburg](#)

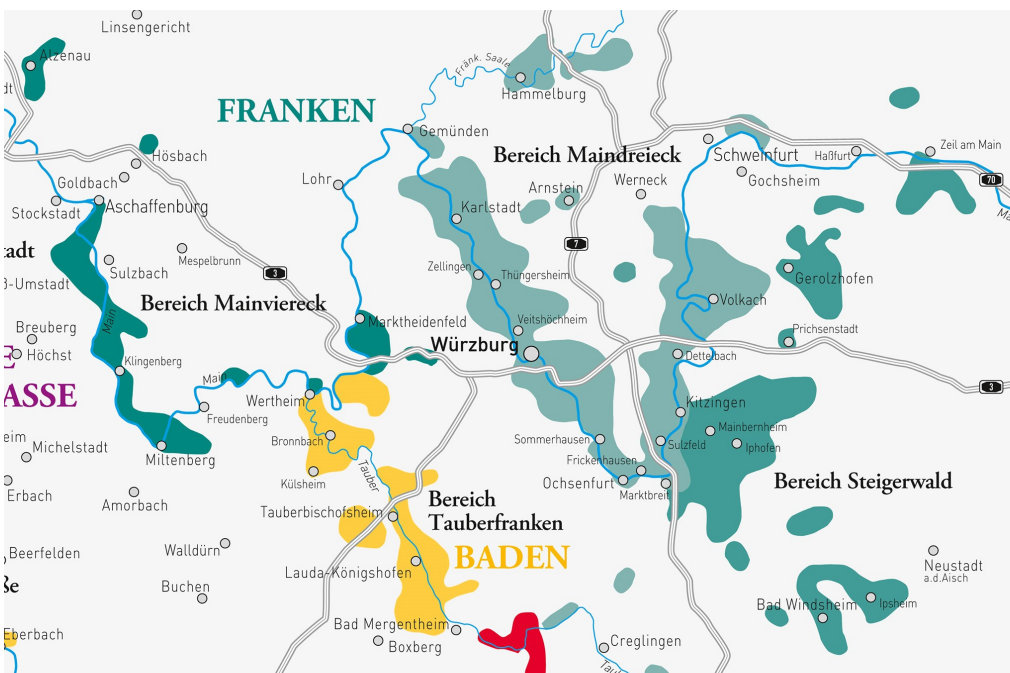
[Weingut Abril](#)

Hoteltips!

Franken

BOCKSBEUTELLAND

8

Cijfers

6.173 ha

25,3% Silvaner, 22,3% Müller-Thurgau,
11,9% Bacchus, 5,5% Riesling, 4,8% Domina,
4,5% Spätburgunder
83% wit / 17% rood

Geografische ligging

Tussen Aschaffenburg en Schweinfurt op zuid-
waarts gerichte hellingen in het dal van de
Main en zijn zijrivieren

Klimaat

Overwegend continentaal met droge, warme zomers en kou-
de winters

Bodem

Verweringsbodems van oergesteente en rode zandsteen in
het Mainviereck in Unterfranken en Spessart, leem-, löss- en
mosselkalkbodems in het Maindreieck bij Wertheim en
Milttenberg, keuperbodems in het Steigerwald.

Bocksbeutel en Barok

De Bocksbeutel is het handelsmerk van wijn uit Franken. Al meer dan 1200 jaar wordt die met name langs de Main geproduceerd. Het Frankische wijngebied wordt begrensd door de Rhön in het noorden, het Steigerwald in het oosten, het Tauberdal in het zuiden en de Spessart in het westen. De Frankische wijnboeren telen hun druiven op ruim 6000 hectare wijngaardland.

Land van de Bocksbeutel

Wijngaarden zijn hier vooral te vinden in de door de Main gevormde driehoek, maar ook bij Aschaffenburg, Miltenberg en Marktheidenfeld. Ook een leek herkent een wijn uit Franken op het eerste gezicht vanwege de Bocksbeutel. De vlakke buikfles is het symbool van de streek en van de Bocksbeutelstrasse.

Mooiste wijnzichten Franken

Casteller Schlossberg

De Schlossberg draagt als hoogste punt van het dorp de naam van de oorspronkelijke 12e eeuwse burcht van de graven van Castell. Sinds 1266 wordt de Schlossberg in oorkonden als wijngaard vermeld en staan zijn wijnen bekend om hun kwaliteit en eigen smaak.

Wijnzicht Iphofen

Rondom Rödelsee en "zijn" Schwanberg zijn eeuwenlang vele legendes ontstaan. Veel ervan worden uitgelegd op de stations "Wijn & Waarheid", die het wandelpad TraumRunde door de wijngaarden naar de wijntempel begeleiden. De uitdagende klim naar het plateau wordt beloond met een prachtig uitzicht en het unieke kasteelpark. Op de steile afdaling kom je langs de "terroir f", een "magische plek van de Frankische wijn", die ook het "mooiste wijnzicht

Terroir f Stetten

Het mooiste wijnzicht van Franken in 2020: het Terroir f in Stetten laat zien hoe het cultuurlandschap van het vaderland van Silvaner (sinds 1659) zich heeft gevormd en welke betekenis de rivier de Main heeft voor de wijnbouw in Franken. Vanaf het uitkijkplatform hoog boven de Frankische graslanden strekt het prachtige zicht zich uit tot ver in het wijndal van de Main en biedt het uitzicht tot Würzburg en de Spessart.

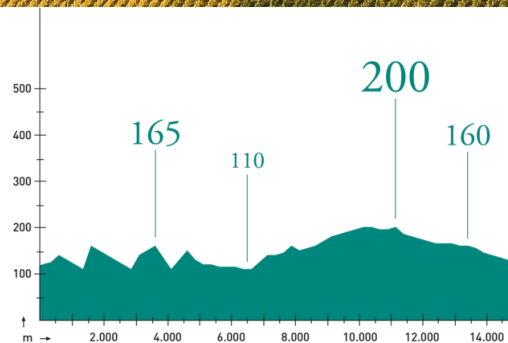

Fränkischer Rotwein Wanderweg

Met zijn totale lengte van zo'n 70 kilometer is het niet realistisch om de hele Fränkischer Rotwein-Wanderweg in een dag te lopen. Daarom stellen we ons tevreden met de etappe van Erlenbach naar Großeubach. Met een lengte van 14,5 kilometer en bescheiden hoogteverschillen is deze etappe goed te doen.

Campings Franken

De kampeerplaatsen in Franken bevinden zich bijvoorbeeld direct aan de Main, aan een natuurlijk zwemmeer, bij thermen of zelfs midden in de wijngaarden. De campings bieden ook een prachtige natuurlijke sfeer.

Hoogtepunten van de wijncultuur Franken

[Castell Sivaner](#)

[Vinothek Iphofen](#)

[Weingut Bürgerspital](#)

[Hofkeller Würzburg](#)

[Weingut am Stein](#)

[Weingut Max Müller I](#)

[Juliusspital](#)

[Weingut Brennfleck](#)

[Weinreich Sommerach](#)

Hoteltips!

HÖHEPUNKT
der Weinkultur

Hessische Bergstrasse

VROEGE LENTE

10

Cijfers

461 ha

35,6% Riesling, 12,8% Grauer Burgunder, 10,8% Spätburgunder, 5,6% Weißburgunder

84% wit / 16% rood

Geografische ligging

Ingebed tussen Neckar, Rijn en Main in de beschutting van het Odenwald; wijnbouwenclave rond Groß-Umstadt.

Klimaat

Optimale zoninstraling en voldoende neerslag, tegen koude oostenwind beschut door het Odenwald.

Bodem

Lichtere bodems met wisselend aandeel löss.

Weinbauverband Hessische Bergstrasse e.V.

www.bergstraesser-wein.de

Vroeg voorjaar

Wanneer het in maart of april op heel wat andere plaatsen nog vriest, begint aan de Hessische Bergstraße al de bloei van de amandelbomen. De lente begint hier namelijk meestal een paar dagen eerder.

Begin van het zuiden

Jaarlijks veranderen in het voorjaar magnolia's, amandel- en fruitbomen de Hessische Bergstrasse in een zee van bloesem. Waar in de zomer zelfs vijgen, perziken en abrikozen voortreffelijk rijpen, zijn ook wijnen met bijzonder fijne aroma's te vinden.

Mooiste wijnzichten Hessische Bergstrasse

Zicht Bensheimer Paulus

Vanaf het rustpunt in de wijngaard Bensheimer Paulus strekt het uitzicht naar het zuiden tot aan de Heppenheimer Starkenburg, met daar tussenin de Heppenheimer wijngaarden Stemmler, Centgericht, Steinkopf en Schloßberg. Talrijke wijngaardhuisjes verlevendigen de wijngaarden. Naar het westen voert de blik over de Ried en de Rijnvlakte naar het Pfälzerwald en de Don-

Zicht op de Schlossberg

Vanaf het uitkijkpunt zie je over de oude binnenstad van Heppenheim met de St. Peterskerk ("Dom der Bergstraße") tot aan de Heppenheim Schlossberg. Op de top staat de Starkenburg, die het wijnbouwgebied de naam "Region Starkenburg" heeft gegeven.

Petermanns Ruh

Vanuit de wijngaard Umstädter Herrnberg kijken we naar het zuiden over het dal van de Wächtersbach en zien we op de achtergrond de burcht van Otzberg oprijzen. De zachte overgang van de uitlopers van het Odenwald naar het heuvelland van Reinheim biedt een uitzicht dat de wijnbouwer Karl Petermann al waardeerde toen hij er met vooruitziende blik voor zorgde dat dit uitzicht ons nog steeds uitnodigt om te blijven genieten.

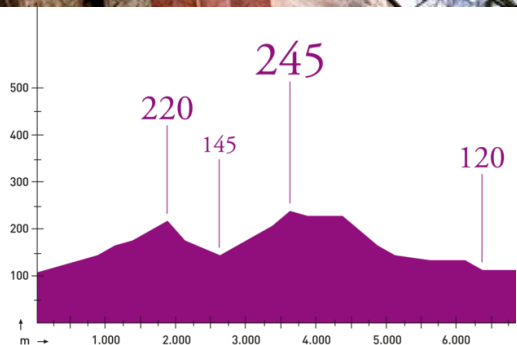
Erlebnispfad Wein & Stein

Een wandeling over het eind april 2007 geopende Erlebnispfad Wein und Stein in Heppenheim aan de Hessische Bergstraße is een bijzondere belevenis in de waarste zin van het woord.

Campings Hessische Bergstrasse

Het Odenwald en de Hessische Bergstrasse bieden kampeertentliefhebbers volop mooie overnachtingsmogelijkheden. Van natuurcampings tot zeer goed uitgeruste campings met zwembad en wifi, er is voor iedereen een plekje te vinden.

Hoogtepunten van de wijncultuur Hessische Bergstrasse

[Klooster Lorsch en de geschiedenis van de wijnbouw](#)

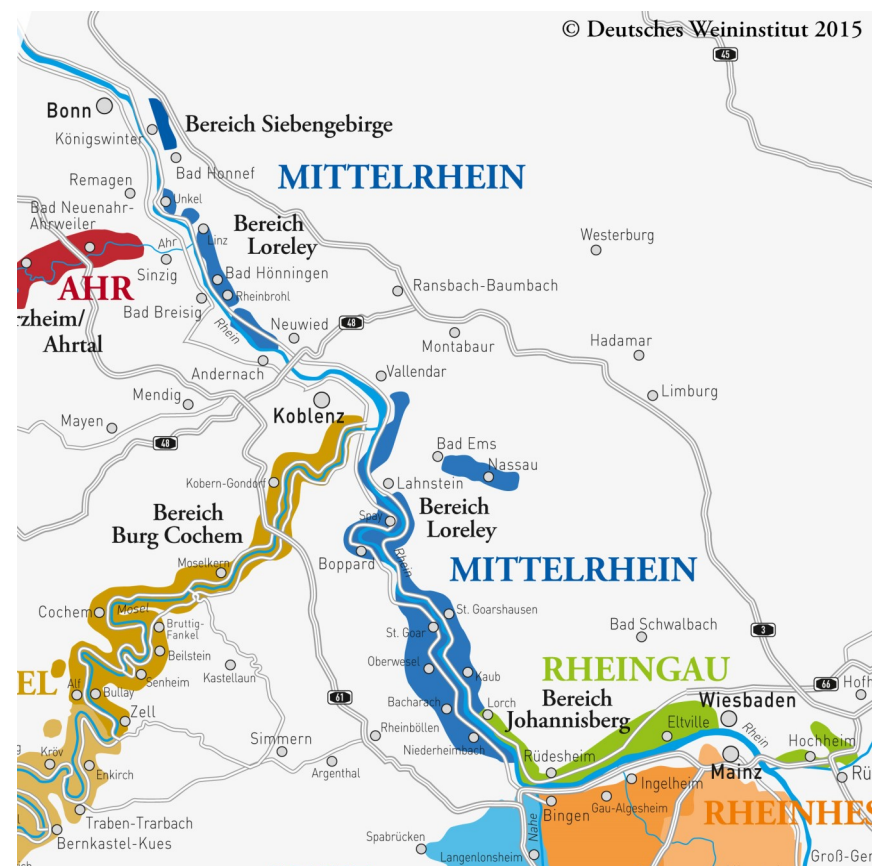
[Belevenispad "Wein und Stein" bij Heppenheim](#)

Hoteltips!

Mittelrhein

RIESLING EN ROMANTIEK

12

Cijfers

460 ha

63,3% Riesling, 10,7% Spätburgunder, 5,2% Weissburgunder, 4,1% Müller-Thurgau

84% wit / 16% rood

Geografische ligging

Over 100 kilometer lengte op beide oevers van de Rijn, van de Nahe tot Koblenz en van Kaub tot aan het Siebengebergte.

Klimaat

Veel zon en tegen de wind beschutte locaties; de Rijn funktioneert als warmtecollector.

Bodem

Leisteen- en verweringsbodems van grauwacke, geïsoleerde löss; in het noorden bodems van vulkanische oorsprong.

Mittelrhein-Wein e.V.

www.mittelrhein-wein.com

Schilderachtig en romantisch

Met zijn steile wijngaarden, burchten en middeleeuwse stadjes biedt het Rijndal tussen Bingen en Bonn een schilderachtige aanblik. Hier is het kleine wijngedebiet Mittelrhein te vinden, waar de Romeinen de eerste wijnstokken plantten. De wijngaarden strekken zich uit over ruim 100 kilometer van Bingen tot vlakbij Bonn. Dit gebied langs de Rijn is Duitsland op zijn mooist.

Burchten en druivenstokken

Tal van sagen en mythen hebben hun oorsprong in het dal van de Midden-Rijn. Volgens de legende zou Siegfried een draak gedood hebben op de Drachenfels, het noordelijkste puntje van dit wijngedebiet.

Mooiste wijnzichten Mittelrhein

Uitzicht vanaf het Wingertshäusje op Leutesdorf

Het Wingertshäusje (wijngaardhuisje) in Leutesdorf ligt direct op de steile helling van de Andernacher Poort, het nauwe dal aan het einde van de Beneden Mittelrhein tussen Leutesdorf en Andernach. Daar doorbrak de vanuit het Neuwieder Bekken komende Rijn de rotsen in noordwaarte rich-

Zicht vanaf Krahenberg

De "Andernacher Krahenberg" is als het ware de "huisberg" van de stad, hij steekt boven de Rijn uit, aan de voet ervan ligt de "Alte Krahen", die de stad zijn naam gaf en die tot 1911 als steen- en torenkraan werd gebruikt voor het laden van molenstenen, tufsteen en wijn. De Krahenberg met het Andernachse stadsbos dient als lokaal recreatiegebied en wordt door de burgers

Nürer Kopf

Vanaf de Nürer Kopf boven Leutesdorf geniet je van het uitzicht over de Rijn richting Neuwied.

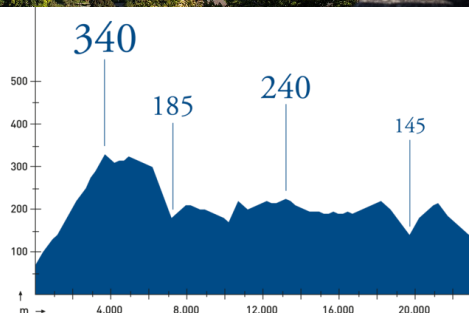
Rheinsteig

Op alle gebieden van menselijke activiteit zijn er niveaus die zo veeleisend zijn dat ze als koningsdiscipline aangeduid worden. Bij de Duitse wijnwandelroutes geldt dat voor de Rheinsteig Mittelrhein. Over een lengte van in totaal 320 kilometer loopt die vanuit Wiesbaden door het hele dal van de Mittelrhein tot aan Bonn.

Campings Mittelrhein

De meeste campings liggen direct aan de rivier en bieden het beste uitzicht. Bijvoorbeeld het uitzicht op de legendarische Loreleyrots bij St. Goar of tot aan de burcht Ehrenbreitstein en het Deutsches Eck, aan de samenvloeiing van de Rijn en de Moezel.

Hoogtepunten van de wijncultuur Mittelrhein

[Bopparder Hamm; de grootste wijnlus van de Rijn](#)

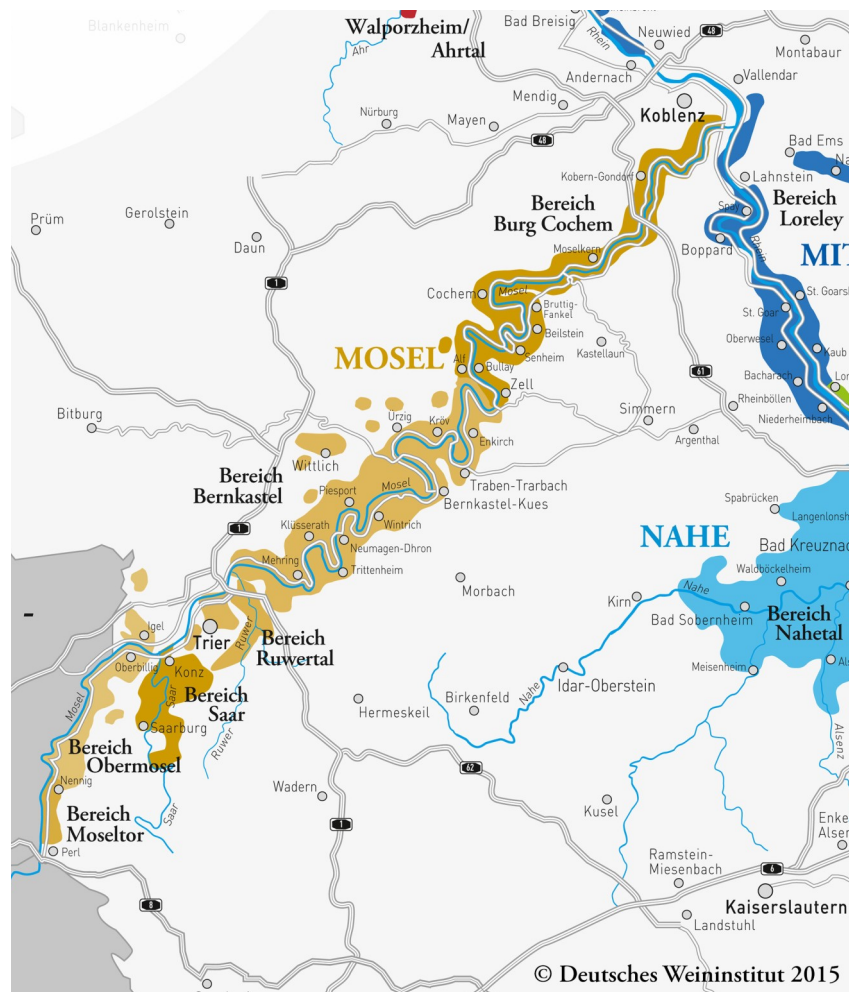
[Wijncentrum Bacharach: waar Bacchus thuis is](#)

Hoteltips!

Mosel

STEIL EN STIJL

14

Cijfers

8.536 ha

62,4% Riesling, 8,7% Müller-Thurgau, 5,2% Elbling, 5,1% Spätburgunder, 4,4% Weissburgunder

91% wit / 9% rood

Geografische ligging

Tussen Hunsrück en Eifel in het Rijnse Leisteengebergte; langs de Moezel en zijrivieren Saar en Ruwer.

Klimaat

Optimale opwarming en neerslag op steile hellingen en in dalen.

Bodem

Aan de Obermosel mosselkalk en keuper; in de dalen van Saar en Ruwer evenals in de Mittelmösel Devoonleesteen, noordelijk van Zell zachte kleileesteen en kiezelzuurrijke grauacke; in dalwijnngaarden met grind- en zandafzettingen.

Mosel-Wein e.V.

www.weinland-mosel.de

De Rieslingspecialisten

Het wijngebied aan Moezel, Saar en Ruwer geldt als oudste van Duitsland. In grootse stijl introduceerden de Romeinen de wijnbouw aan de Moezel. Talloze vondsten, waaronder diverse pershuizen uit de Romeinse tijd, getuigen van een grote wijnbouwtraditie. Vandaag de dag ligt de helft van de aanplant op steile hellingen met een stijgingspercentage van boven de 30, al dan niet in terrasvorm

Adembenemend wijnlandschap

De wijnen die van de steile hellingen langs de rivieren Moezel, Saar en Ruwer komen, zijn wereldwijd bekend. Bezoekers kunnen zich met een hanglider van de steile hellingen afstorten en genieten van het adembenemende landschap van Moezel, Saar en Ruwer.

Mooiste wijnzichten Mosel

Zicht op de Saarbocht tussen Wiltingen en

Kanzem

Het uitzicht vanuit de steile wijngaarden bij Wiltingen gaat in westelijke richting naar de oude arm van de Saar bij Kanzem (links) en de steile wijngaard Kanzemer Altenberg (rechts). Het uitzichtpunt is te bereiken via de Saar-Wein-Wanderweg door de wijngaarden Wiltinger Gottesfuß en Witlinger

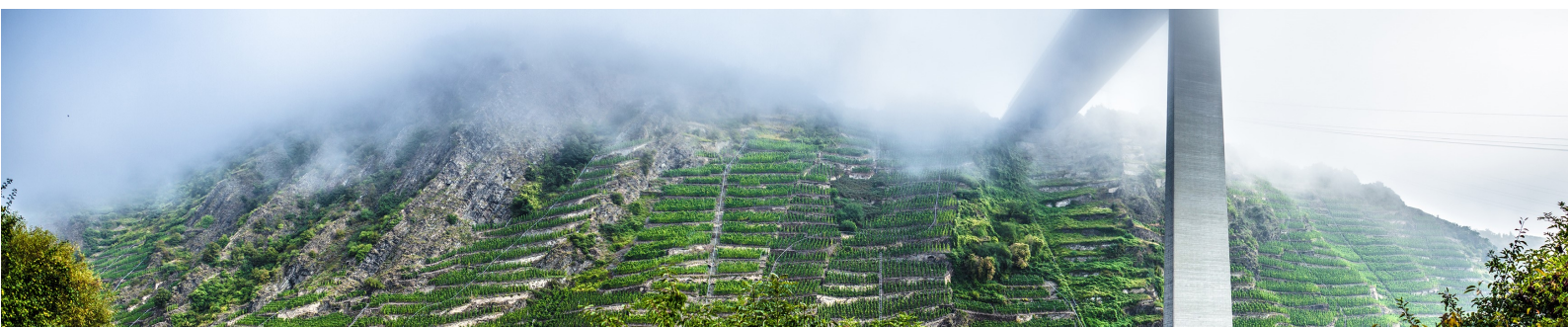
Zummethöhe Trittenheim

Vanaf de Zummethöhe heb je een prachtig uitzicht op de beroemde Moezelmeander bij Leiwen en Trittenheim. Aan het uitkijkpunt is een grote parkeerplaats voor wandelaars, bankjes om uit te rusten en een restaurant/hotel.

Heldensicht

Prachtige dagwandeling van bijna 17 km langs de middenmoezel. Door steile hellingen en bossen en een natuurreservaat. De wandeling leidt door het oorspronkelijke en huidige Moezeldal. Want tijdens de Oertijd stroomde de rivier ten noorden van Lieser. Onderweg komt het pad ook delen van de ObstArtTrail bij Wehlen en het Walderlebnispfad op het plateau van Lieser en Kues.

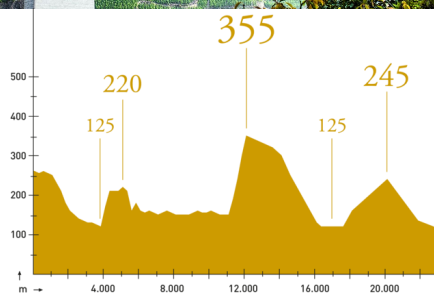
Römersteig

Ook deze opwindende wandelroute behoort niet per se tot de makkelijkste. Over een afstand van 15 kilometer zijn immers niet minder dan 600 hoogtemeters te overwinnen. Zelfs een geoefende wandelaar moet er 5 tot 6 uur voor uittrekken. Maar wees gerust, wat we langs onze route zien zal alle inspanningen doen vergeten.

Campings Mosel

Mooi gelegen voorzieningen maken van een campervakantie en kamperen aan de Moezel een plezier. De meest schilderachtige liggen direct aan de Moezel en Saar. Modern uitgerust en meestal ook met restaurant, kiosk, ontbijt of broodjesservice. Een bijzondere tip: camperplaatsen direct bij de wijnbouwer, zodat het vakantieplezier gemakkelijk gecombineerd kan worden met wijnplezier.

Hoogtepunten van de wijncultuur Mosel

[Calmont](#)

[Jugendstilstad Traben-Trarbach](#)

[Romeins pershuis in Piesport](#)

[Weingut der Vereinigten Hospitien Trier](#)

[Weingut Lubentiusshof](#)

[Zonnewijzers](#)

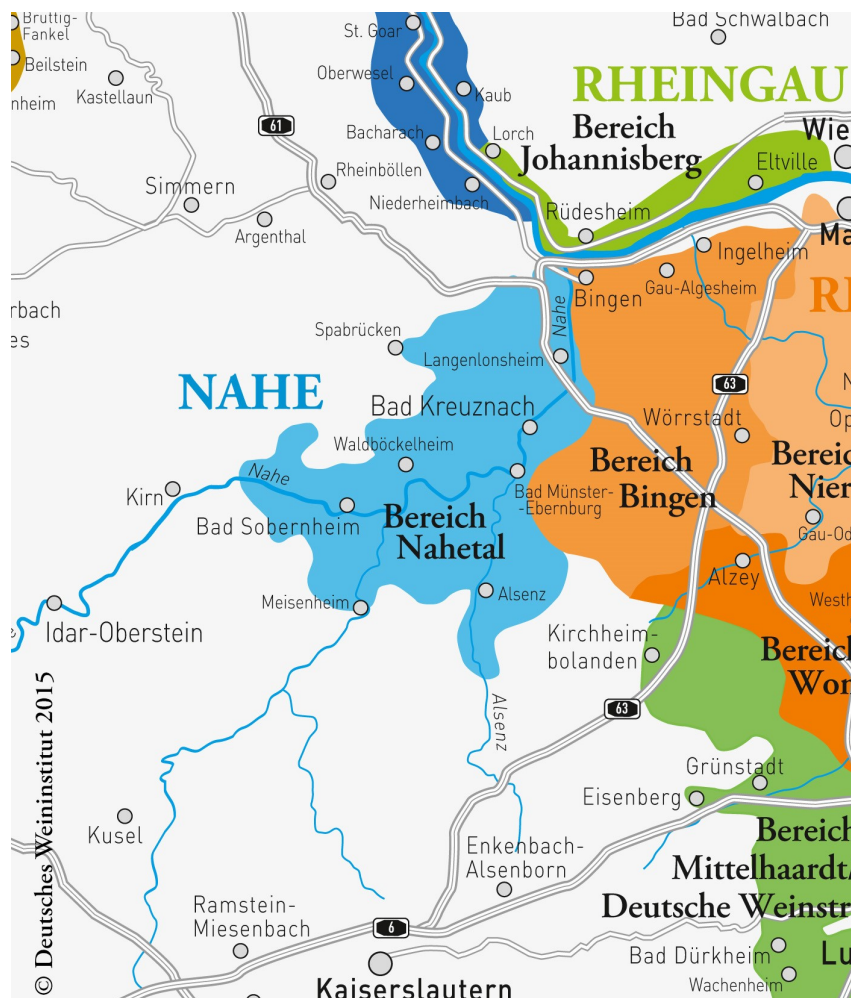
Hoteltips!

HÖHEPUNKT
der Weinkultur

Nahe

GLANZENDE EDELSTEEN

16

Cijfers

4.249 ha

29,3% Riesling, 11,0% Müller-Thurgau, 9,3% Grauburgunder, 8,9% Dornfelder, 7,8% Weissburgunder

77% wit / 23% rood

Geografische ligging

Wijnbouw langs de rivier de Nahe aan de voet van de Hunsrück, van Martinstein tot Bingen en in de zijdalen van Guldenbach, Gräfenbach, Glan, Trollbach, Ellerbach en Alsenz, ingebed in het natuurpark Soonwald-Nahe.

Klimaat

Evenwichtig, mild, met weinig vorst en neerslag

Bodem

Kwartsiet en leisteen aan de Beneden Nahe; porfier, melafier en bontzandsteen aan de Midden Nahe; verweringsbodems en klei met zandsteen, löss en leem bij Bad Kreuznach.

Weinland Nahe e.V.

www.weinland-nahe.de

Wines of
Germany

www.duitsewijn.nl

Juweeltje in het zuidwesten

Aan de Nahe wachten de bezoeker zacht groen, romantische rivierdalen en dramatische rotsformaties. Gastvrije wijnboeren zorgen er voor een diversiteit aan wijnen. Het wijngebied aan de Nahe en zijrivieren Glan en Alsenz kan bogen op een traditie van 2000 jaar.

Geologische verscheidenheid

Even gevarieerd als de bodem zijn ook de wijnen van de Nahe en zijn zijrivieren Glan en Alsenz. In dit gebied groeien de druivenstokken op leisteen, vulkanische porfier, löss- en leembodems.

Mooiste wijnzichten Nahe

Zicht vanaf de Friedensbrücke Bad Münster am Stein-Ebernburg

Dit 'mooiste wijnuitzicht' vestigt de blik van de Friedensbrücke stroomopwaarts over de Nahe op het massief van de Rotenfels met de wijngaarden Bastei en Steigerdell.

Wijngaarden Meddersheim

De Meddersheim Altenberg - de naar het zuidelijk gerichte steile helling is met ongeveer 44 ha de grootste wijngaard van het dorp.

Am Kertzer Wäldchen Niederhausen

De zuil van de "Schönste Weinsicht Nahe 2020" ligt net onder de Kertzer Wäldchen direct naast de Niederhäuser Weinwanderweg en biedt een ideale rustplaats met twee ligstoelen en een indrukwekkend uitzicht op de wijngaarden rond Niederhausen en op de Lemberg.

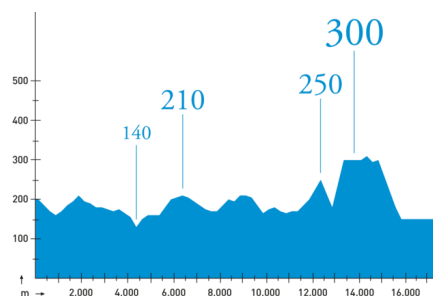
Weinwanderweg Rhein-Nahe

Niet alleen de wijnen van de Nahe bieden veel afwisseling, voor deze route geldt dat ook. In 2005 werd die als een van de eerste projecten binnen het natuurpark Soonwald-Nahe volledig vernieuwd. Langs het in totaal 90 kilometer lange traject van Bingen naar Kirn is een opeenvolging van opwindende rotsmassieven, diepe dalspleten, intens groene weilanden, bossen, burchten wijngaarden en wijndorpen te bewonderen.

Campings Nahe

Want waar anders vind je zo'n selectie van campings in de prachtige natuur en voor elke smaak? Beleef rustige plekken op de beste locaties, bij beekjes of meren, dicht bij de stad of in een eenzame idylle.

Hoogtepunten van de wijncultuur Nahe

[Gut Hermannsberg: Riesling op koper](#)

[Kloosterruïne Disibodenberg, waar de oudste wijnstokken van Duitsland groeien](#)

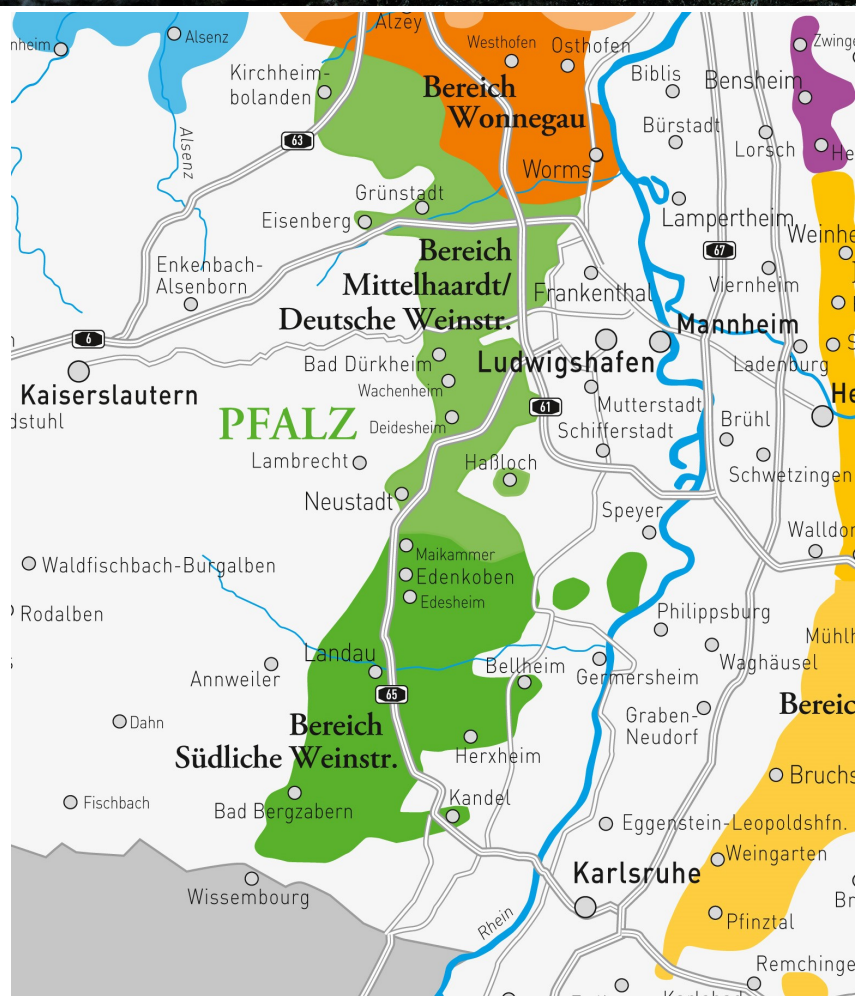
[Openluchtmuseum Bad Sobernheim](#)

Hoteltips!

Pfalz

85 KILOMETER WIJNGENOT

18

Cijfers

23.793 ha

25,2% Riesling, 10,3% Dornfelder, 9,4% Grauburgunder,
7,6% Müller-Thurgau, 7,3% Spätburgunder,
6,3% Weissburgunder, 4,4% Portugieser
68% wit / 32% rood

Geografische ligging

Zuidelijk van Worms tot aan de Franse grens en van de hellingen van het Pfälzerwald tot aan de Rijnvlakte.

Klimaat

Veel zonnedagen; gemiddelde temperatuur 11 graden.

Bodem

Gekleurde zandsteen, kalkhoudende leem en klei, mergel en keuper, hier en daar mosselkalk; geïsoleerde graniet-, porfier- en leisteeneilandjes.

Pfalzwein e.V.

www.pfalz.de

85 Kilometer wijngenot

De Pfalz kent nogal wat superlatieven. Het heeft bijvoorbeeld het grootste wijnfeest ter wereld in Bad Dürkheim, evenals de eerste en bekendste wijnroute van Duitsland, de Deutsche Weinstraße. Over een lengte van 85 kilometer verbindt die wijnroute 130 wijndorpen tussen Bockenheim en Schweigen aan de grens met de Elzas.

Langs de Deutsche Weinstrasse

De oudste toeristische route van Duitsland is ook een van de mooiste. Dankzij het milde klimaat staan hier in maart al de amandelbomen en magnolia's langs de weg in bloei.

Mooiste wijnzichten Pfalz

Villa Ludwigshöhe

De Villa Ludwigshöhe behoort tot de meest opvallende bezienswaardigheden van de Pfalz. De zomerresidentie van de Beierse koning Ludwig I werd gebouwd tussen 1846 en 1852 naar een ontwerp van de beroemde architect Friedrich von Gärtner. Hij ligt boven Edenkoben en het betoverende wijndorp Rhodt met zijn schilderachtige, door kastanjabomen omzoomde Theresienstraße.

Burchtruïne Wachtenburg

Het "Schönste Weinsicht", gelegen aan de rand van Wachenheim, biedt een uitzicht op de burchtruïne Wachtenburg - het herkenningpunt van de traditionele wijn- en mousserende wijnstad Bad Dürkheim aan de deutsche Weinstrasse.

Kleine Kalmit

De kleine Kalmit is een 270 meter hoge heuvel aan de rand van het Pfälzerwald, waarvan het uitzicht een van de mooiste is van de hele Pfalz. Het is een geologisch relikwie uit de Tertiaire periode, toen een oceaan een sedimentaire laag van schelpen en koralen afzette. Vandaag vormt de zogenaamde mosselkalk niet alleen het landschap, maar het is ook de basis van de topwijnen die er vandaan komen.

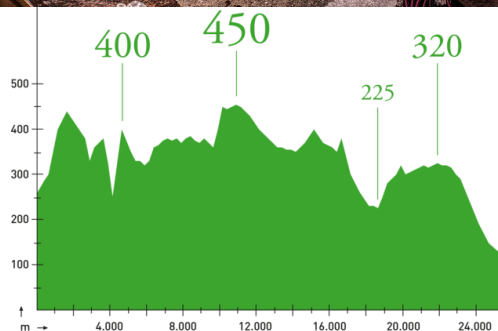
Keschdeweg

De Pfälzer Keschdeweg (Kastanjeweg) voert ons door het biosfeerreservaat Pfälzerwald naar zonovergoten wijngaardland, omzoomd door talrijke tamme kastanjabomen die hier dankzij het milde klimaat groeien en in de herfst vruchten dragen.

Campings Pfalz

De brochure "Die Pfalz. Wohnmobil & Camping" biedt een compact overzicht van kampeer- en camperplaatsen in de hele Pfalz. Van camperplaatsen direct bij de wijnbouwer of aan Oude Rijn tot campings met uitzicht op de glooiende heuvels van de Pfalz of midden in het biosfeerreservaat van de Pfalz. Alle plaatsen zijn perfecte uitgangspunten voor activiteiten in de omliggende natuurlandschappen van de Pfalz.

Hoogtepunten van de wijncultuur Pfalz

[Rhodt unter Rietburg](#)

[Weingut Kreutzenberger](#)

[Romeinenwijn in Speyer](#)

[Weinstadt Deidesheim](#)

[Romeinse villa Weilberg met wijnpers](#)

Hoteltips!

Rheingau

KONINKLIJKE RIESLING

20

Cijfers

3.207 ha

76,1% Riesling, 12,6% Spätburgunder

85% wit / 15% rood

Geografische ligging

Beginnend aan de Beneden Main ten zuiden van Wiesbaden, op de rechter Rijnsoever door lopend tot Lorchhausen ten noorden van Rüdesheim.

Klimaat

Beschut door de Taunus, zachte winters en warme zomers, gemiddelde temperatuur 10,6° C.

Bodem

Zware tertiaire mergelbodems; leisteen, kwartsiet, kiezel en zandsteen; leem; diepe, meestal kalkhoudende bodems van zandlöss of löss; normale en diepe fylletleesteen.

Rheingauer Weinwerbung

www.rheingau.com

Riesling en Spätburgunder

Aan een gril van de natuur is het te danken dat de anders in noordwaartse richting stromende Rijn bij Wiesbaden in een bijna rechte hoek naar het westen buigt. Om 30 kilometer verderop bij Rüdesheim al weer naar het noorden te gaan stromen. Het Rheingaugebergte, een van oost naar west gelegen uitloper van de Taunus, houdt de rivier tegen en dwingt deze tot een verandering van stroomrichting.

Rheingau

In dit gebied wandel je in de voetsporen van Goethe en van de Engelse koningin Victoria. Beide dweepten met de Rheingau. Waar de Rijn op zijn weg van zuid naar noord over een afstand van ongeveer 35 kilometer in westelijke richting stroomt, strekt zich op de rechteroever de Rheingau uit.

Mooiste wijnzichten Rheingau

Geisenheimer Rothenbergkreuz

Met zijn 152,7 meter is hij niet echt hoog, maar wie een blik werpt op het kruis op de top begrijpt onmiddellijk waarom de Geisenheimer hem hun 'huisberg' noemen. De Rothenberg steekt boven de stad uit en is net zo beeldbepalend als zijn beroemde buurman Johannisberg.

Burchtruïne Scharfen- stein

Wanneer iets buiten de begaande paden ligt, kan het wel eens iets bijzonder zijn. Kiedrich levert het bewijs. Wie vroeger langs de Rijn liep, moest heel goed kijken om het dorp in de verte te zien. Alleen Kas-teel Scharfenstein kwam uit de zee van wijngaarden te voorschijn.

Ruïne Nollig Lorch

Een prachtige locatie is het uitzicht vanaf de kleine rustplaats onder de ruïnes van Nollig. Vanaf de Wisperbrücke brug in Lorch kan je in iets minder dan 30 minuten een rotspad beklimmen. Het steilste gedeelte is beveiligd met staalkabels, een alternatieve route is mogelijk. Boven ben je ook aan de Rhein-steig, de premiumroute van Wiesbaden-Biebrich naar Bonn.

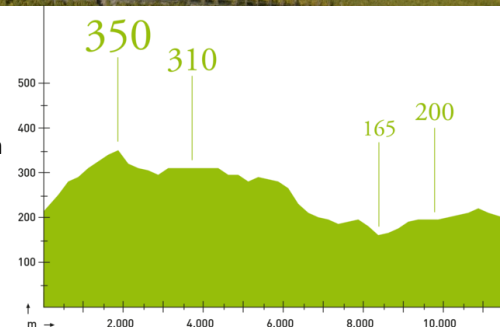

Rheinsteig

Johannisberg is legendarisch onder de Duitse wijndorpen. De 'parel van de Rheingau' is de bakermat van het procedé om Spätlese en Auslese te produceren dat sinds 1775 wordt toegepast. Van hier uit verbreidde zich ook de roem van de edelste van alle witte wijnen, de Riesling. Talrijke getuigen van deze grote wijn-historie zijn hier te vinden, zoals het in de 18e eeuw op de top van een wijngaard gebouwde Schloss Johannisberg.

Campings Rheingau

HÖHEPUNKT
der Weinkultur

Hoogtepunten van de wijncultuur Rheingau

[Kloster Eberbach: de wijn van de cisterciënzer monniken](#)

[Oestrich: de historische wijnkraan](#)

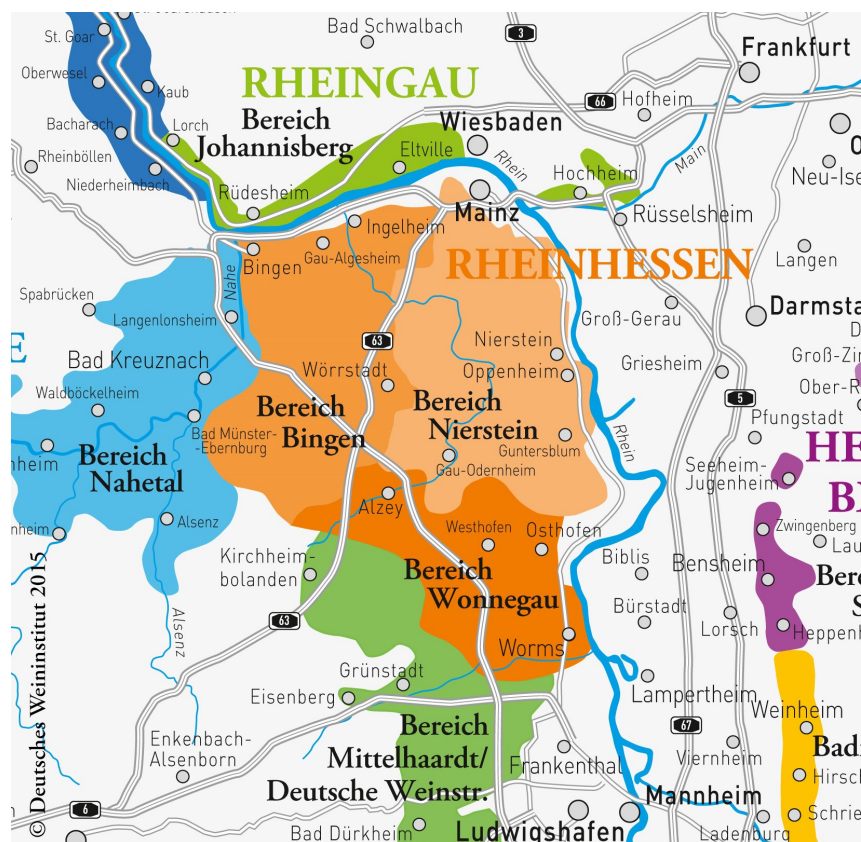
[Schloss Johannisberg: bakermat van de Spätlese](#)

Hoteltips!

Rheinhessen

DYNAMIEK TROEF

22

Cijfers

27.499 ha

19,6% Riesling, 13,9% Müller-Thurgau, 11,0% Dornfelder, 8,8% Grauburgunder, 6,8% Silvaner, 6,0% Weißburgunder, 5,5% Spätburgunder, 4,0% Chardonnay, 3,2% Portugieser, 74% wit / 26% rood

Geografische ligging

In de Rijnboog tussen Bingen, Mainz, Worms en Alzey.

Klimaat

Milde doorsneetemperaturen; beschutting van Donnersberg, Taunus en Odenwald.

Bodem

Löss, zand, mergel, kalksteen, klei, rotliegend, bruine aarde, kwartsiet en porfier.

Rheinhessenwein e.V.

www.rheinhessen.de

Wines of
Germany
www.duitsewijn.nl

Groot en het ontdekken waard

Duizend glooiende heuvels en druivenstokken zo ver het oog reikt. Dat is Rheinhessen, het grootste wijngebied van Duitsland. De aanplant beslaat 26.000 hectare wijngaarden tussen Alzey, Worms, Mainz en Bingen en wordt in het noorden en oosten omsloten door de grote boog van de Rijn.

Glooiende heuvels

Duizend glooiende heuvels en druivenstokken zo ver het oog reikt. Mediterrane trulli, kelderlabirinten en de Nibelungenschat wachten op ontdekking. Ondanks de naam behoort Rheinhessen tegenwoordig niet meer tot Hessen, maar tot Rheinland-Pfalz. Het wordt in het noorden en oosten omsloten door de grote Rijnbocht.

Mooiste wijnzichten Rheinhessen

Zicht vanaf Brudersberg

Vanaf de Brudersberg heb je bij mooi weer een optimaal vergezicht op de Hessische Ried tot aan Frankfurt (oostwaarts), verder tot aan de Taunus en de Großer Feldberg (noordoosten) en anderzijds tot aan de buiging van de Rijn bij Oppenheim en het Odenwald met zijn Melibokus (zuidooostwaarts).

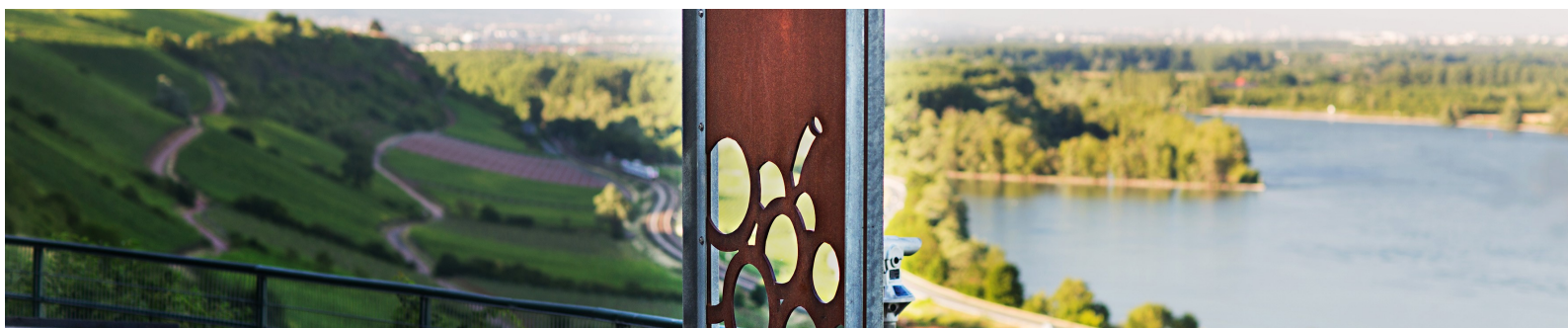
Winzermal Siefersheim

De Winzermal bij Siefersheim is een van de hoogtepunten op de Hiwweltour Heideblick. Deze prachtige wandelroute, geopend in 2014, leidt direct langs het uitkijkpunt. "Als er met de vlag wordt gezwaaid, wordt er wijn geserveerd" - en dit is van de familie Zimmermann die de Winzermal runt. Wijnen van eigen productie en kleine lekkernijen staan op het programma.

Ruhkreuz Zornheim

Het uitzicht vanaf de Zornheimer Ruhkreuz ligt aan het begin van de Hiwweltour Zornheimer Berg. De gecertificeerde luswandeling leidt door boom- en wijngaarden. Met zijn panorama biedt het een weids uitzicht over het Rheinhessische heuvelland tot aan het Odenwald en de Donnersberg.

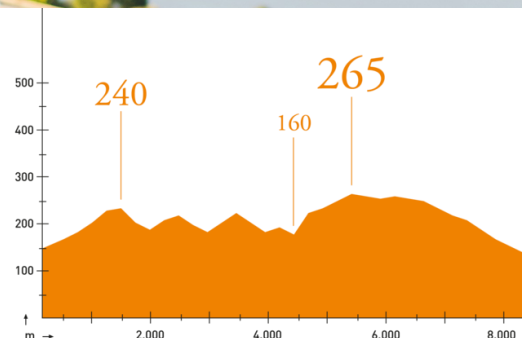
Bänkelches-Route

Bij wandelen is de weg eigenlijk het doel. Dat geldt heel in het bijzonder voor rondwandelingen. Bij de Rheinhessische Bänkelches-Route heeft aan het einde in ieder geval niemand de indruk simpelweg een rondje gelopen te hebben. Daarvoor doe je gewoonweg te veel indrukken op tijdens de iets meer dan 8 kilometer.

Campings Rheinhessen

Wil je reizen en je mobilhome of caracan parkeren op de mooiste camperplaatsen en campings van Rheinhessen? Dan ben je op deze pagina aan het juiste adres, want hier krijg je een goed overzicht van de mogelijkheden.

Hoogtepunten van de wijncultuur Rheinhessen

[Bezoekerscentrum Kupferberg](#)

[Wasems klooster Engelthal](#)

[Liebfrauentift-Kichenstück](#)

[Niersteiner Glöck](#)

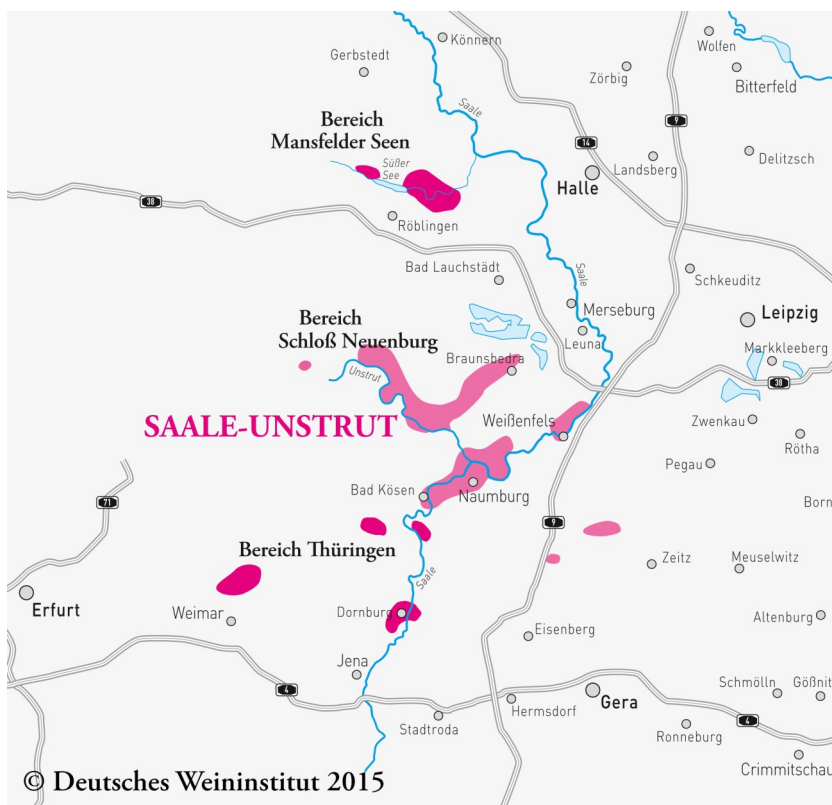
HÖHEPUNKT
der Weinkultur

Hoteltips!

Saale-Unstrut

HEMEL OP AARDE

24

Cijfers

853 ha

14,3% Müller-Thurgau, 13,7% Weissburgunder,
9,4% Riesling, 6,4% Dornfelder, 6,4% Bacchus
77% wit / 23% rood

Geografische ligging

Op de 51e noorderbreedtegraade, in de valleien van Saale en Unstrut

Klimaat

Gemiddelde jaartemperatuur 9,1° C, geringe neerslag (500 mm per jaar), gemiddeld 1600 zonne-uren per jaar

Bodem

mosselkalk, gekleurde zandsteen, lössleem, koperleistein.

Wijnbeleving in ongerepte natuur

Het gebied dankt zijn naam aan twee rivieren, want de meestal in terrasvorm aangelegde wijngaarden zijn vooral te vinden in de smalle valleien van Saale en Unstrut. Hier loopt de 51e noordbreedtegraad, wat Saale-Unstrut tot het noordelijkste kwaliteitswijngebied van Duitsland maakt.

Fietsen en genieten

Dit wijngebied is naar de rivieren Saale en Unstrut genoemd. In de smalle valleien daarvan liggen de wijngaarden in terrasvorm. In een grote bocht stroomt de Saale om de oude bisschopsstad Naumburg en neemt daarna de kleine Unstrut op onderweg naar de Elbe.

Mooiste wijnzichten Saale-Unstrut

Max-Klinger-Weinberg

Op de Max-Klinger Weinberg in de wondermooie Blütengrund geniet je van een unieke flair in een bijna mediterrane ambiance. Je kijkt er uit over het idyllische, door glooiende heuvels omzoomde Saaledal met op de achtergrond het silhouet van de stad Naumburg.

Höhnstedter Kreisberg

Het zicht vanaf de Höhnstedter Kreisberg ligt aan de Mansfelder Seen wijnroute. Dit uitkijkpunt ligt binnen de Grosslage "Höhnstedter Kelterberg" direct aan de wijngaard "Höhnstedter Kreisberg".

Wijnbouw Geiseltalsee

De Geiseltalsee-Rundweg loopt in totaal over 26 kilometer in ongeveer 5,5 uur rond het Geiseltalmeer, het grootste kunstmatig aangelegde meer van Duitsland. Het verbindt de mooiste uitzichtpunten en leidt ook door een schitterend landschappelijk gebied. Vanaf de drie 14 meter hoge uitkijktorens heb je een uniek panoramisch uitzicht op het meer en de omliggende dorpen.

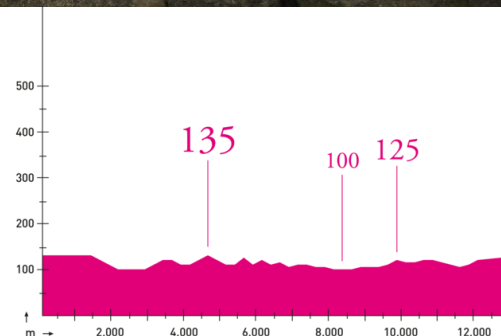
Saale-Wanderweg

De regio Saale-Unstrut, Duitslands meest noordelijke gebied voor kwaliteitswijn, biedt wandelliefhebbers een indrukwekkend routenet van zo'n 700 kilometer. Om al die wandelroutes systematisch af te lopen zou je heel wat tijd nodig hebben. We beperken ons daarom tot het traject van ongeveer 14 kilometer van Naumburg naar Freyburg dat in 4 uur te doen is.

Campings Saale-Unstrut

Wees gast en geniet van de authentieke sfeer! Onze wijnmakers kijken er naar uit om je te verwelkomen. Een afspraak vooraf garandeert je een mooie plaats.

Hoogtepunten van de wijncultuur Saale-Unstrut

[De wijngaardhuisjes van Saale-Unstrut](#)

[Sekthuis Rotkäppchen](#)

[Stenen prentenboek](#)

Hoteltips!

26

Specialiteiten en rariteiten

Sachsen is het meest noordoostelijke en een van de kleinste wijnbouwgebieden van Duitsland. Pas op de 51e breedtegraad bij Dresden beginnen de wijngaarden. Niettemin heeft de wijnbouw hier een traditie van ruim 800 jaar. In 1161 was er voor het eerst sprake van in een oorkonde en in zijn bloeitijd in de 17e eeuw waren er 5000 hectare wijngaarden

Tussen muurtjes en smalle terrassen

Het oostelijkste en kleinste Duitse wijngebied is voor velen nog onontgonnen terrein. Wie er de wijnen van de steile hellingen langs de Elbe geproefd heeft, komt er zeker terug.

Mooiste wijnzichten Sachsen

Uitzicht op Belvedere

In het stadsdeel Niederlößnitz van Radebeul ligt het door wijngaarden omgeven Schloss Wackerbarth. Op de rechteroever van de Elbe en onder de rook van Dresden liet rijksgraaf Christoph August von Wackerbarth, veldmaarschalk en minister onder de Saksische keurvorst August de Sterke, rond 1730 dit barokensemble als thuis voor zijn oude dag bouwen. Hij noemde het daarom Wackerbarths Ruh.

Proschwitz-blik

Het uitkijkpunt bij de Proschwitz-wijngaardhut over de Proschwitz-wijngaarden met de Albrechtsburcht van Meissen ligt direct aan de Sächsischen Weinwanderweg. De wijngaard en het wijnhuisje staan open voor wandelaars. De wijngaarden worden nu beheerd door Weingut Schloss Proschwitz Prinz zur Lippe.

Elbebocht in Diesbar-Seußlitz

Je staat midden in de wijngaard van het kasteel Seußlitz, direct aan de wijnbergen van Weingut Lehmann en je geniet van een indrukwekkend uitzicht over de rivier de Elbe tot Nossen.

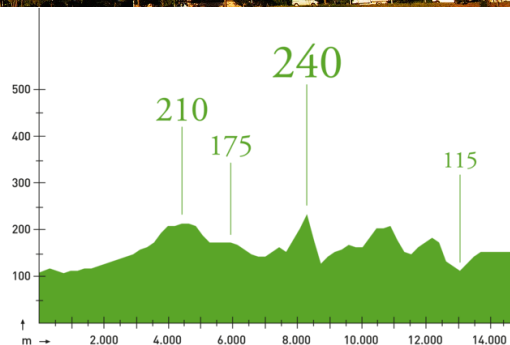
Weinwanderweg

Om hier zelfs maar oppervlakkig over de culturele betekenis van Dresden met zijn rijke geschiedenis en zijn vele kunstwerken van onschatbare waarde te spreken, zou ons al te ver brengen. We zullen daarom geen tijd verliezen en bij de eindhalte van tramlijn 3 in Dresden-Wilder Mann, het uitgangspunt van onze wandeling van start gaan over de soms wat kronkelige Sächsischer Weinwanderweg.

Campings Sachsen

Hier vind je de campings in het Elbsteingebirge (Sachsen)

Hoogtepunten van de wijncultuur Sachsen

[Hoflössnitz](#)

[Staatsweingut Schloss Wackerbarth](#)

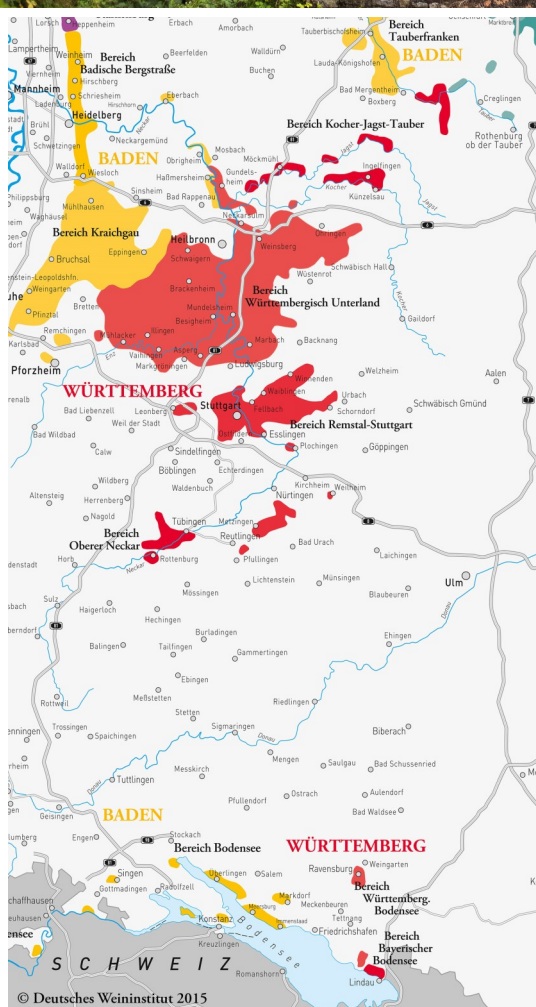
Hoteltips!

HÖHEPUNKT
der Weinkultur

Württemberg

GEMOEDELIJK ROOD

28

Cijfers

11.392 ha

18,6% Riesling, 16,3% Trollinger, 15,4% Lemberger,
11,4% Spätburgunder, 10,3% Schwarzriesling,
36% wit / 64% rood

Geografische ligging

Tussen Reutlingen en Bad Mergentheim met als centra Stuttgart en Heilbronn.

Klimaat

Zachte jaartemperaturen, door het Zwarte Woud en Schwäbische Alb beschutte dal van de Neckar.

Bodem

Verschillende formaties van keuper; aan de Midden Neckar geïsoleerd mosselkalk.

Zuidelijk en rood

Onder Duitslands grote wijngebieden neemt Württemberg plaats vier in. Met een aandeel van ruim 70 procent domineren hier blauwe druivenrassen. De bekendste rode wijn uit het 'Ländle' is onverminderd de Trollinger. Men noemt deze makkelijk drinkbare wijn wel de nationale drank van de Württembergers. Die drinken hem graag bij een Vesperteller met vleeswaren.

Land van filosofen en schrijvers

Van Tauberfranken in het noorden via de Zabergäu tot aan het Bodensee helemaal in het zuiden strekt zich een van Duitslands uitgebreidste wijngebieden.

Mooiste wijnzichten Württemberg

Himmelsleiter

Dit 'mooiste wijnuitzicht' ligt boven de samenvloeiing van Enz en Neckar. Van hieruit heb je een unieke blik op Besigheim, het mooiste wijndorp van Duitsland. Aan je rechterhand, in zuidelijke richting, strekt zich het Enzdal uit met aan de westkant zijn steile terraswijngaarden (Niedernberg) en stroomopwaarts aan de oostelijke kant de Enzhölde.

Hessigheimer Felsengarten

Het mooiste wijnzicht 2016 van Württemberg 2016 bevindt zich in de Hessigheimer Felsengärten. Het biedt een weids uitzicht over de Neckar- en Enz-valleien, tot aan Stuttgart, dat op ongeveer 25 km afstand ligt. Aan de voet van de Felsengarten liggen de terraswijngaarden van de topwijngaard 'Wurmberg'.

Michaelsberg Cleebronn

De Michaelsberg - ook wel de "bewaker van de Zabergau" genoemd - ligt naast het wijndorp Cleebronn aan de Württembergse Wijnroute. Met zijn 394 m stijgt de kegelberg uit de vlakte en biedt een fantastisch panorama tot aan de Königstuhl en de Katzenbuckel in het Odenwald, het Löwensteiner gebergte en de Schäbische Alb.

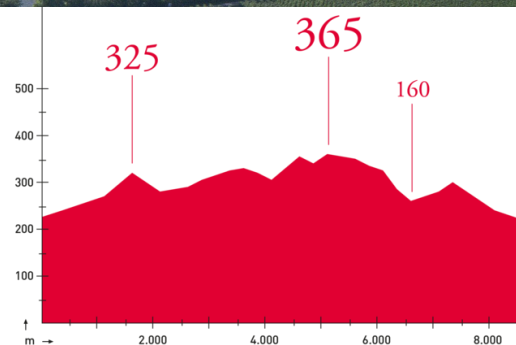
Stuttgarter Weinwanderweg

Het heerlijke wijnlandschap van Stuttgart leer je het beste kennen via de wandelroutes. Een van de mooiste begint in Obertürkheim aan de Neckar leidt via het naar het zuiden geopende dal naar Uhlbach

Campings Württemberg

Het Landesverband Campingplatzunternehmer in Baden-Württemberg biedt op haar website een uitgebreide zoekfunctie op verschillende criteria en een geografische zoekfunctie per regio, zodat iedereen zijn camping voor een kampeervakantie in Baden-Württemberg kan vinden.

Hoogtepunten van de wijncultuur Württemberg

[Kessler in Esslingen](#)

[Weingut Kern](#)

[Pfedelbach](#)

[Winzerhof Gierer](#)

[Weingut Burg Hornberg](#)

Hoteltips!

HÖHEPUNKT
der Weinkultur

“Mooiste Wijnzichten” in wandelportaai

Het Duitse wijninstituut plaatste alle wandelingen in het kader van de “Mooiste Wijnzichten 2020” op [outdooractive.com](https://www.outdooractive.com), Europa's grootste online outdoor platform, met alleen al in Duitsland meer dan een half miljoen geregistreerde gebruikers.

De wandelroutes naar de uitkijpunten zijn beschikbaar als gedigitaliseerde kaarten die geoptimaliseerd zijn voor mobiele apparaten en samengevat zijn op een aparte onderwerppagina.

Alle belangrijke aanvullende informatie over de tochten, zoals duur, hoogteprofielen, moeilijkheidsgraden of zelfs mooie pauzeplekken worden vermeld.

>> Wijn actief beleven op outdooracti-

CHOOSE | SHARE | CARE

www.duitsewijn.nl